

ISTEN NEVÉT DICSÉREM!

A dicsőítés megélése a református egyházi gyakorlatban

„Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek Istent szentélyében, dicsérjétek a hatalmas égboltozaton! Dicsérjétek hatalmas tetteiért, dicsérjétek nagyságához méltóan! Dicsérjétek kürtzengéssel, dicsérjétek lanttal és hárfával! Dicsérjétek dobbal, körtáncot járva, dicsérjétek citerával és fuvalával! Dicsérjétek csengő cintányérral, dicsérjétek zengő cintányérral! Minden lélek dicsérje az Urat! Dicsérjétek az Urat!”(Zsolt.150,1-6)

Amikor a dicsőítésről gondolkodunk, beszélgetünk, nincs jobb alap annál, mint amit a Szentírás számos helyen elénk ad. Kiemelkedik ezek közül a fenti **150. zsoltár**, gyönyörűen megfogalmazva azt, amit sokan érzünk és gondolunk: Isten dicsőítése – történjék bármilyen hangszerrel, eszközzel, nyelven vagy zenei stílusban - minden olyan zenei imádság, **amely a bennünket a Krisztusban megváltó Úr Istennel összeköt, s mely Őt magasztalja a Lélek által.**

Ha fellapozzuk a Keresztyén Bibliai Lexikon fogalmi magyarázatát, láthatjuk, hogy a dicsőítés magába foglalja az áldást, a magasztalást, a tiszteletadást, a megvallást, az elismerést és a hitvallást is. S bár az ószövetségi időkben a dicsőítés irányulhatott bizonyos dolgokra, kimagasló tettekre és személyekre is, az Újszövetségi fogalom már tisztán Isten központú. „A keresztyén ember legfőbb kötelessége Istent dicsőíteni a templomban, a mindennapi életben, mégpedig szavaival és tetteivel” (KBL). Részünkről tehát ez válasz Isten teremtő és üdvözítő munkájára.

A Got Quetsions.com fogalmi magyarázata kitér arra is, hogy hogy ha Istené minden dicsőség - márpedig az övé – akkor, hogy tudunk mi neki mégis dicsőséget adni? Egyáltalán hogyan adhatunk mi, emberek olyasmit Istennek, ami már eleve az övé? A választ az Ige alapján abban lelhetjük meg, hogy Istent kötelességünk amiatt dicsőíteni, mert egyedül ő méltó erre. Tehát ez hála, és áldozati ajándék is kell legyen szentségéért, hűségéért, irgalmáért, kegyelméért, szeretetéért, nagyságáért, szuverenitásáért, hatalmáért és mindentudásáért – hogy csak néhányat említsünk a Mindenható tulajdonságai közül. A dicsőítés egyik lényege tehát, hogy ezeket „újból és újból felsoroljuk az elménkben, és beszéljünk másoknak is az Ő üdvösségének semmi máshoz nem fogható jellegéről.”

Ismerjük tehát a fogalom magyarázatát, de mindezekén túl, mit jelent a dicsőítés a gyakorlatban? Dicsőítés-e minden egyházi éneklés? Erre a válasz természetesen az, hogy automatikusan nem válik azzá! Ugyanakkor lehet bennünk vágy arra, hogy ez megváltozzon! Megújult és kibővített Református Énekeskönyvünk zsoltárjai, dicséretei és lelki énekei teljes mértékben alkalmasak arra, hogy

dicsőítéssé váljanak szívünkben és ajkunkon. Mi a gátja annak, hogy mégsem ez jellemzi gyülekezeti ének-gyakorlatunkat?

A válasz talán abban rejlik, hogy milyen a kapcsolatunk az élő Istennel. Van-e közöttünk valódi, két-irányú szeretet-kapcsolat? Tudok-e válaszolni szívből arra a szeretetre, melyet ő irántam tanúsít, érez és megbizonyít, tudok-e Istenre azzal a hittel és bizalommal nézni, mint ahogy egy gyermek az édesapjára tekint? Amikor azt éneklek, hogy „az Úr énnékem őriző pásztorom”, akkor azt megszokásból teszem, két istentiszteleti „rész” között, vagy hálával és meggyőződéssel dicsérem ezért a gondoskodásért Istent? Van-e köztünk párbeszéd? Érzem-e, hogy válaszol kérdéseimre, imádságaimra, magasztalásomra, kapocs-e számomra az ének, mellyel hozzá közeledem a magam módján? És nagyon fontos az is, hogy akad-e emberi segítségem abban, hogy megtaláljam ezt a kapcsolatot Istenhez (lelkész, kántor, vezető).

Az eddig megfogalmazottakból már látható, hogy akkor, amikor Református Egyházunk dicsőítő gyakorlatát próbáljuk megismerni, körül járni, mibenlétét megfogalmazni, vagy csak „elhelyezni” az egyházi gyakorlatok palettáján, akkor egy különlegesen tágas térre érkezünk. Bár sokszor műfaji akadályokat állítunk egyházi/templomi éneklés kontra dicsőítés közé, (s lehet, hogy a dicsőítés kifejezés is ellenérzéseket szül bennünk a ma oly jellemző angolszász énekek áradata miatt, melyek sokszor sem zeneileg, sem szövegükben nem túl igényesek) talán magunk is érezzük, hogy ha a Biblia alapvetésére hivatkozunk, ugyanúgy dicsőítés lehet gyülekezeteinkben az ősi zsoltár, vagy éppen a gregorián gyökerű dallam, és hitvallás, a Reformáció korából származó énekek, vagy a protestáns ébredéses mozgalmak énekei, a „klasszikus” dicséretetek, a halleluják, de a 80-90-es egyházi újjászületés gitáros ifjúsági énekei (pl. Sillye Jenő vagy a Taizé-mozgalom általunk is énekelt imádságai) vagy a manapság oly népszerű angolszász „worship song”-ok. A fogalom tehát nem korlátozható csupán ifjúsági énekekre, vagy könnyűzenére, mert nem a műfajtól függ, hogy egy ének dicsőítéssé válik-e bennünk Isten felé, hanem a hitünk és Istennel való kapcsolatunk a mérce ebben. Ha Isten lesz számunkra a középben, megtapasztalhatjuk, hogy minden egyes énekünk egy áldott, tágas tér, amelyben mindenki jól és otthon érezheti magát.

Ahhoz azonban, hogy gyülekezeti éneklésünk dicsőítéssé válhasson, a személyes megtérésen túl nagy szükség van olyan vezetőkre, akik hidat tudnak képezni számunkra, hogy énekünk a legszebben zenghessen. Megfogott a gondolat, melyet egy tanulmányban olvastam: a Biblia útmutatása alapján a dicsőítő szolgálatra alkalmas embereket a vezetők választották ki. Az egyházi vezetőknek, köztük az igehirdetőknek tehát felelőssége van abban, ki vezet és hogyan a gyülekezeti éneklést, hiszen ezen is áll, hogy gyülekezeti éneklésünk csak kitölti-e a szüneteket a templomban, úgy-ahogy, túlesünk ezen, vagy örömmel zeng mert

hálaadás Isten fele? Sok segítségünk van a gyülekezeti éneklés terén, az Új énekeskönyv gyűjteménye nagyszerű eszköze lehet a gyülekezeti éneklés dicsőítés megújításának is – adunk-e ahhoz teret és lehetőséget, hogy azok, akik az éneklést vezetik, erősödjenek a tudomány mellett a hitükben is?

Érdeemes még a református dicsőítés módjával is foglalkoznunk. 150. zsoltárunk ebben is támaszt nyújt, amikor arról vall, hogy szabadban, vagy templomban, hangszerkísérettel, vagy anélkül, de csendesen imádkozó szívvel vagy felemelt kezekkel, tánccal, vagy a padokban ülve – a dicséret lényege, hogy őszinte és „átadott” legyen. A kulcs: dicsérjétek őt nagyságához méltóan! Bár számunkra felfoghatatlan Isten hatalmassága, épp ez kell sarkalljon bennünket arra, hogy a tőlünk telhető legméltóbb módon hódoljunk előtte. A belső felkészültség és elhívás után hangsúlyos kell legyen mind a dicsőítő ének zenei minősége, mind szövegének tartalma, s ezen túl a dicsőítők alkalmassága (hitbeli alapokon túl, zenei és előadói képességek terén) is. Sokan vetik a dicsőítők szemére az énekszövegek „egyszerű” voltát. Ugyanakkor a teljesen egyszerű Jézus-ima hatalmas erőket képes mozgatni! Tehát nem arról van szó, hogy minél több, igényes versszakot tartalmazzon egy dicsőítő ének, bár pl. az **AZÉ** és a kanadai **Koiné** feldolgozásai mutatják, hogy ez csodálatosan működhet, hanem a lényeg, hogy énekeink szövegileg (teológiailag!) se legyenek „olcsók”. Ha az van a szívünkben, hogy a legjobbat szeretnénk adni, akkor törekednünk kell arra is – korszellem ide, vagy oda – hogy azok, akik elhívatottak vagyunk a dicsőítésben, olyan énekanyagot adjunk a dicsőítők kezébe, mely úgy szól a szívünkéből, hogy egyedül az élő Isten nevét emeli fel.

Ugyanez érvényes a dallamokra és a hangszeres kíséretre is. Bár minden lelkesedés dicsérendő, támogatnunk kell a dicsőítő zenekarokat abban, hogy a legjobbat nyújthassák zenei téren is. A 90-es években többek között ezért emelkedett fel a Hit Gyülekezete, mert a dicsőítésük azon túl, hogy teljesen más volt, mint az általunk megszokott éneklés, zeneileg igényes és alapos volt, és az a mai napig. Az ő vonalukon, a katolikus, valamint baptista testvérek kezdeményezésére elindult a vallásos könnyűzene támogatása mind állami, mind egyházi vonalon, érdemes ebben a mi egyházunknak is hangsúlyosabban részt vennie, segítenie, forrásokat biztosítani, mindannyiunk érdekében és örömére. Bár van lemaradásunk e téren, de nem behozhatatlan és áldott minden kezdeményezés, mely ezt támogatja! Egyre biztosabb vagyok abban, hogy a pszichedelikus eszközöket is tudatosan használó, néhány akkordos gitárszólamokkal operáló, egyre hangosodó, ugyanakkor szinte semmitmondó, vagy esetleg Isten helyett az embert középre állító mai dicsőítés-formula nem lehet egyházunk számára út. Van tehát mit megvizsgáljunk, mert felelősek vagyunk gyermekeink és fiataljaink hitéért is. A **Sófár** törekvése, valamint az erdélyi **VAU (Várom az Urat)** a református dicsőítés terén nagyszerű és útmutató,

átgondolva és kiterjesztve ezeket nagyon sokat segíthetnénk abban, hogy fejlődjön és erősödjön egyházunk e a téren!

S mire van még szükség? Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv szépen világít rá arra, hogy változás, megtérés előzménye és legfontosabb háttére **egy imádkozó közösség, mely úgy munkálkodik együtt, hogy egyéni ambícióit a közösség érdekébe állítja, Isten dicsőségére.** Magam részéről hálás vagyok, hogy részt vehetek ebben a reménységeink szerint hamarosan kinyíló és megújulást hozó munkában, s bízom abban, hogy mindannyian együtt tudunk majd úgy szolgálni, ahogy a Római levél igéje megfogalmazza: „Isten pedig adja meg nektek, hogy kölcsönös egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint, hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját.” (Róm 15, 5-6)

Istené a dicsőség!

Révész Csilla, lelkipásztor

MRE Missziói Szolgálat Dicsőítés - egyházi modern zene munkacsoport vezetője